

EKOBLOK Zš-Bakovina

Február 2019

Vitajte na našom Ekobloku!

Sme EKOtím- skupina mladých nadšencov prírody a životného prostredia, ktorých spájajú rovnaké hodnoty a záujmy, pri ktorých spoznávame bližšie i vzdialenejšie okolie, pešo i na bicykli.

V mesačných EKOblokoch vám budeme prinášať informácie a zaujímavosti zo životného prostredia a našich aktivitách.

Spoločne budeme spoznávať miesta vôkol nás a v našom okolí. Taktiež sa môžete tešiť na rozhovory s odborníkmi a aj na naše fotografie, pretože fotografiou radi zachytávame výnimočné čaro našej prírody.

OBSAH:

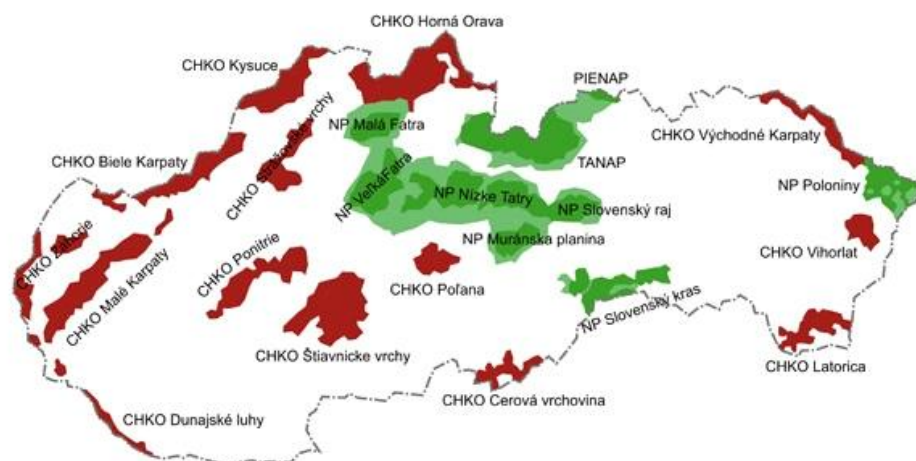
- 1. CHKO Kysuce*
- 2. Začiatok ročných období*
- 3. Recyklácia a užitočná aplikácia*
- 4. Na slovíčko s ekologom*
- 5. Od histórie po lesy KYSÚC*
- 6. Ekotím v teréne*

CHKO KYSUCE

Región Kysuce sa rozprestiera v severozápadnej časti Slovenskej republiky, na území dvoch administratívnych celkov, a to okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto, čo predstavuje 1,9 % rozlohy Slovenskej republiky.

1236 m
Najvyšší vrch-
Veľká Rača

25
Území európskeho
významu
NATURA 2000

22
Maloplošných
chránených území

Výmera Územná pôsobnosť: 120 734 ha

Samotné územie CHKO Kysuce: 65 462 ha

*Logo CHKO Kysuce zobrazuje chránenú papraď rebrovku rôznolistú (*Blechnum spicant*).*

ZAÚJÍMAVOSTI REGIÓNU

https://www.regionkysuce.sk/images/stories/MAPY/a4-priroda_page_2.jpg

ZAČIATOK ROČNÝCH OBDOBÍ

	<i>Jarná rovnodennosť marec</i>	<i>Letný slnovrat jún</i>	<i>Jesenná rovnodennosť september</i>	<i>Zimný slnovrat december</i>
<i>2019</i>	<i>deň: 20 čas: 22:58</i>	<i>deň: 21 čas: 17:54</i>	<i>deň: 23 čas: 09:50</i>	<i>deň: 22 čas: 05:19</i>
<i>2020</i>	<i>deň: 20 čas: 04:50</i>	<i>deň: 20 čas: 20:43</i>	<i>deň: 22 čas: 15:31</i>	<i>deň: 21 čas: 11:02</i>

Prvý jarný deň - rovnodennosť

Streda, 20. marca 2019

Deň a noc sú rovnako dlhé

Prvý jesenný deň - rovnodennosť

Pondelok, 23. septembra 2019

Deň a noc sú rovnako dlhé

Prvý letný deň - slnovrat

Piatok, 21. júna 2019

Najdlhší deň v roku

Prvý zimný deň - slnovrat

Nedeľa, 22. decembra 2019

Najkratší deň v roku

Recyklácia

Naše životné prostredie je veľmi dôležité. Ochrana životného prostredia je spôsob akým sa zachraňuje planéta Zem.

Ako mám pomáhať recyklovať?

- *Kúpte si pláténé tašky a nekupujte si igelitky v obchodoch*
- *To, že máte ešte igelitky v domácnostiach nevadí. Budete do nich dávať papier, sklo a plasty, následne ich hodíte do kontajnerov na to určených.*

Green Bin

*Ak ste doteraz pri triedení odpadu nevedeli, do akej farby koša zahodiť plechovku od piva alebo polystyrénový obal z jedla, pomôže vám s tým nová bezplatná mobilná aplikácia **Green Bin**.*

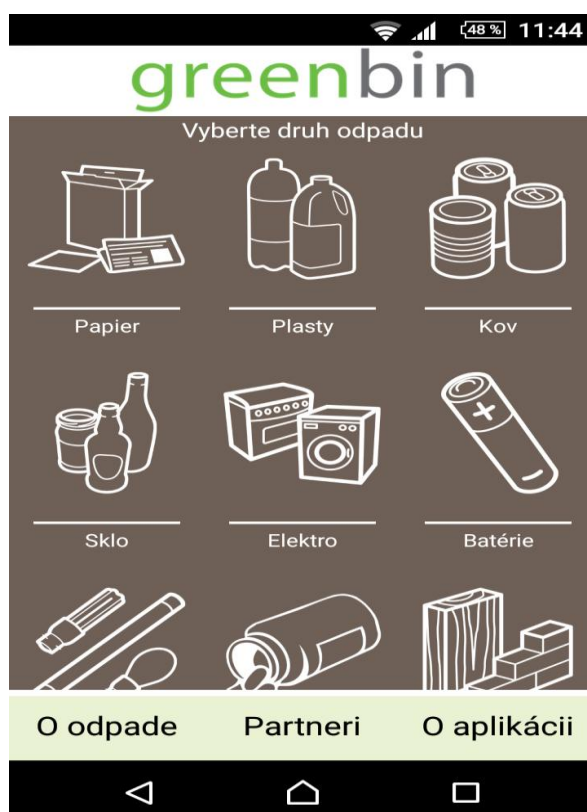
Okrem rady, ako triediť odpad, ukáže aj to, kde sa nachádza najbližší zberný dvor alebo predajňa, v ktorej môžete

Tieto body Vám na začiatok svojej výpravy budú stačiť.

Valika Vlčková 6.A

Z recyklovaných fliaš sa vyrába surovina, ktorá sa môže opäť použiť na výrobu PET fliaš, textilu alebo výrobkov do automobilového priemyslu.

Práve recyklácia je spôsob, ako dať nápojovým obalom druhý život.

odovzdať starú elektroniku alebo lieky po dátume spotreby.

Na slovíčko s ekologom

Mgr. Tomáš Krajča

Ahoj Tomáš, tak na začiatok by si sa mohol predstaviť našim čitateľom. Odkiaľ pochádzaš, čo máš rád a čo ťa charakterizuje?

Pochádzim z Petrovic u Karviné. Mám rád prírodu, focení, cestování. Rád chodím na hory a rád jezdím na vodu. Co mě charakterizuje? Vlci, velké čelo, klobouk a batoh na zádech. Jsem notorický poutník.

Viem o tebe, že máš blízko k životnému prostrediu a k prírode, je to tak?

Ano, i když v poslední době se jí často věnuji z kanceláře, nebo v rámci práce na počítači.

Si ekolog telom aj dušou?

Určitě. Pro mnoho ekologů, ochranářů to není jenom práce, ale je to i koníček a životní styl.

Kde si študoval? A prečo práve tam?

Ekologie na střední zemědělské škole v Českém Těšíně. Tam jsem šel, protože tam byla geologie a říkal jsem si, že je to dobrý základ pro to, aby se ze mě stal paleontolog. Od malička mám rád dinosaury. Pak se to nějak zamotalo, že jsem se začal zajímat o vlky a tak jsem šel studovat do

Olomouce na ochranu a tvorbu životního prostředí, kde jsem pak pokračoval i na doktorát. Tehdy jsem se ve velké míře věnoval, a dále věnuji velkým šelmám, hlavně vlkům. Člověk se ale učí a vzdělává celý život.

Čo ťa najviac oslovilo z problematiky životného prostredia?

Vlci a problematika prostupnosti krajiny.

Aký máš názor na stav ŽP nie len v ČR a SR?

Z mnoha studií vychází, že stav se zhoršuje, přesto na lokální úrovni je vidět, že dochází ke zlepšování situace. Jsem jednak optimista a věřím, že se ještě situaci podaří nějak napravit.

Prečo si myslíš, že je důležité sa zaujímať o životné prostredie okolo nás?

Sice mnoho lidí bere ochranu přírody jako veřejného nepřítele, ale historie na celém světě už několikrát ukázala, že pokud nepečují o své životní prostředí,

zhoršují se jejich životní podmínky. Mnohdy to má vliv i na ekonomiku. Ačkoli si to mnoho lidí nechce připustit, životní prostředí je propojené se všemi aspekty našeho života, ať přímo, nebo nepřímo.

Čomu sa konkrétne venuješ a kde pôsobíš?

V rámci doktorátu výzkumem prostředí preferovaného vlky. V rámci práce na AOPK ČR konflikty lidí s vlky a mapováním v severních Čechách. V rámci nevládek mapováním, osvětou a správními řízeními.

Pod akou „prezývkou,, t'a ľudia poznajú? Canis lupus?

Ano, Canis lupus, zkráceně Canis. Je to vědecký název vlka. Nic méně, přezdívka vznikla dříve, než jsem se začal zajímat o vlky.

„Víc vlků, víc vlků, víc vlků!,,(zdroj FB). Ale ľudia sa vlkov boja nie? ☺

Jako kteří. Mám několik setkání s vlkem a vlk vždycky utekl. Velkým

problémem jsou mýty a desinformace, které se šíří. Vlci jsou natolik zranitelným druhem, že se bojí zaútočit na pytláky, kteří jim kradou mláďata z brlohů. Loni došlo ke dvěma útokům vlka na člověka, ale vše nasvědčuje tomu, že šlo o vlky držené v zajetí. V Německu došlo k údajnému útoku vlka na člověka. Genetická analýza jednak vyloučila DNA vlka a potvrdila pouze psa, nic méně v českých mysliveckých údajích se to interpretovalo jako útok vlka.

Je třeba chápat, že vlk je významným ekosystémovým inženýrem mající vliv na regeneraci lesa, zabráňování šíření nemocí a regulace přemnožených kopytníků, čímž napomáhá ochraně zemědělských plodin.

Skús nám opísať bežný deň ekologá. ☺

Záleží, co je jeho pracovní náplní. Může jít o terénního ekologu, nebo kancelářskou krysou. Terénní ekolog ráno vstane, sbalí si batoh a jde do terénu mapovat. Vrací se odpoledne, nebo večer domů. Jednak mnoho času mu zabere zpracování dat z terénu na počítači, nebo vypracovávání projektů a článků. Pokud se jedná o kancelářské ekology, mnohdy od rána řeší administrativu, ale i tak se občas podívá do terénu, v rámci správních řízení.

Máš nejaké veselé príhody z terénu, s ktorými by si sa chcel podeliť?

Je jich mnoho. Rôzne pády, nehody, setkání. Bylo by to na knihu.

Máš skúsenosti s výučbou ekológie? Myslíš si, že je ťažké osloviť mladú generáciu?

Od roku 2009 se zabývám ekovýchovou, s kterou mám zkušenosti i v několika nevládních organizacích. Určitě se oslovit dá, musí se to odprezentovat dobrým způsobem.

*Článok pripravil/a: Mgr. Michaela Sabelová
S Tomášom sa poznáme osobne a som veľmi rada,
že nám odpovedal na pár otázok. Ďakujem*

Od histórie po lesy KYŠÚC

Slovensko je krajinou s dlhodobou lesníckou tradíciou.

Až do obdobia 15. storočia sa drevo ťažilo ľubovoľne, túlavým spôsobom bez zabezpečenia obnovy vyťažených miest v porastoch.

Medzníkom pre reguláciu ťažby dreva a ďalších činností v lesoch bol Lesný poriadok cisára Maximiliána II. z roku 1565.

Z lesníckych odborov sa ako prvé vyvinulo zužitkovanie dreva, čiže lesná ťažba. Bezohľadné a drastické ničenie lesov a následný nedostatok dreva spojený s ochranou poľovnej zveri iniciovali zriadenie ochranných služieb. Odbornosť pri zakladaní a obnove lesných porastov sa začala uplatňovať v prvej polovici 18. storočia.

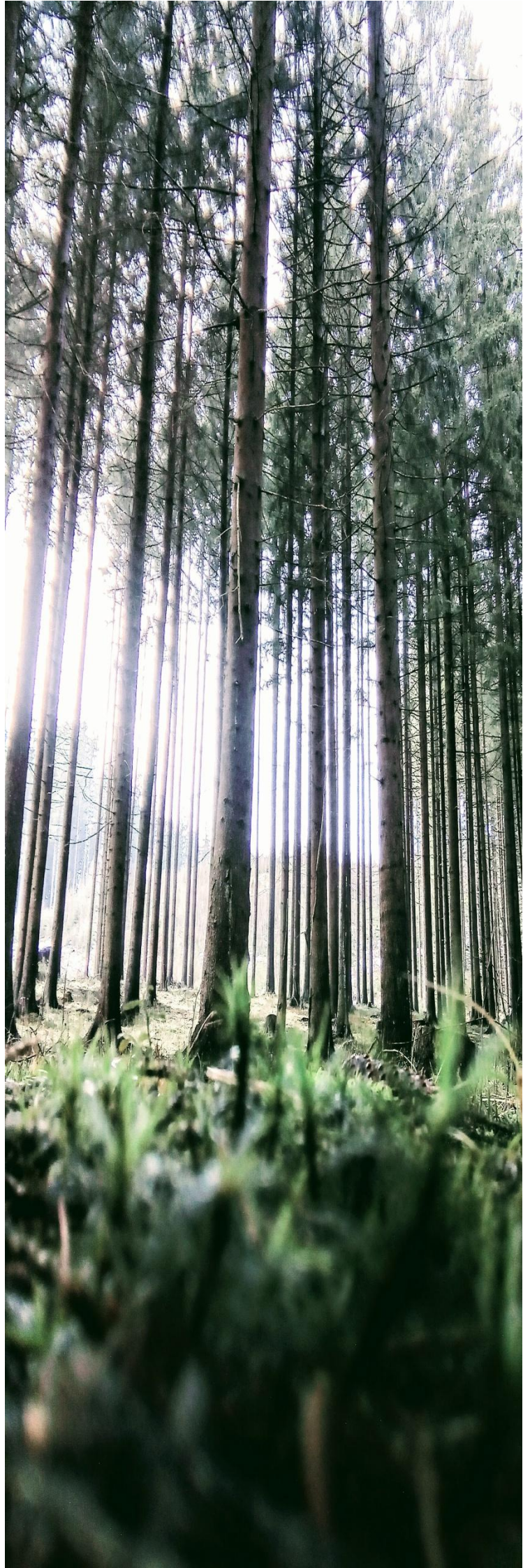
Osobitne sa o rozvoj lesného hospodárstva zaslúžila Mária Terézia. V roku 1769 vydala lesný poriadok pod názvom „Porádek hor aneb lesuv zachování“

Lesy Kysúc a zastúpenie drevín.

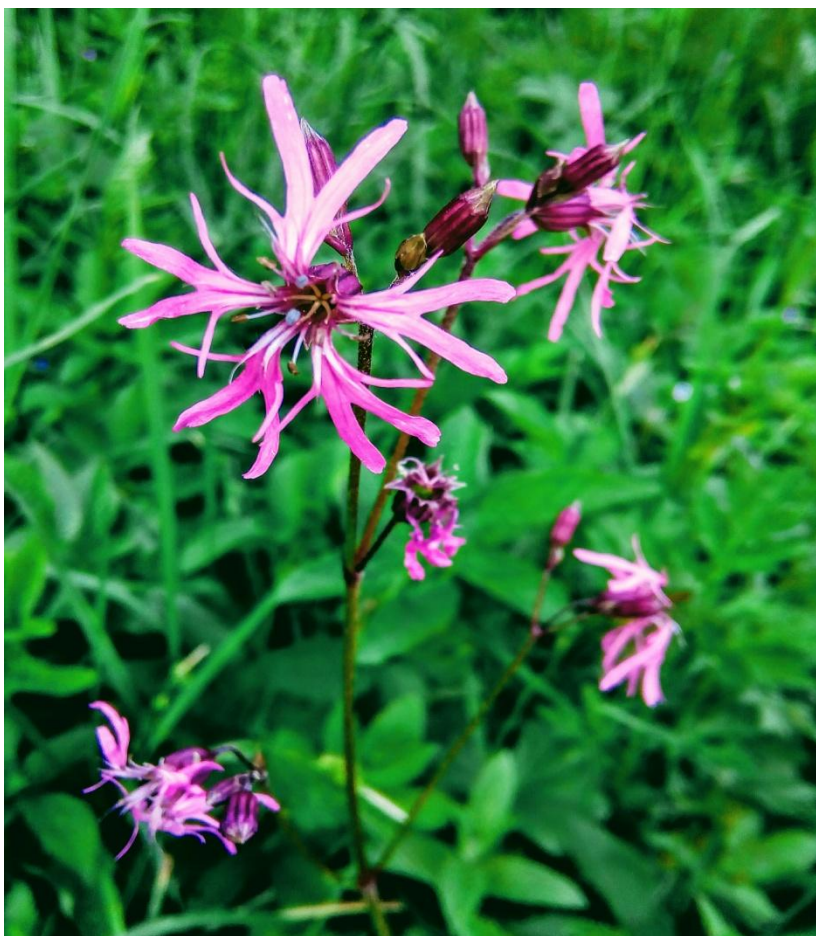
Kysuce sú jedným z najmenších regiónov na Slovensku. Územie Kysúc je prevažne hornaté a lesnatosť Kysúc sa pohybuje okolo 60 % z územia. Z toho je na tomto území rozmanité drevinové zloženie, ale prevažne sa tu vyskytujú ihličnaté dreviny, ktoré sú zastúpené 87 % a listnatých je 13%.

Prevažujúce dreviny: smrek – 60 % a viac.

S textom pomáhal: Bc. Martin ŠUPOL

Ekotím v teréne

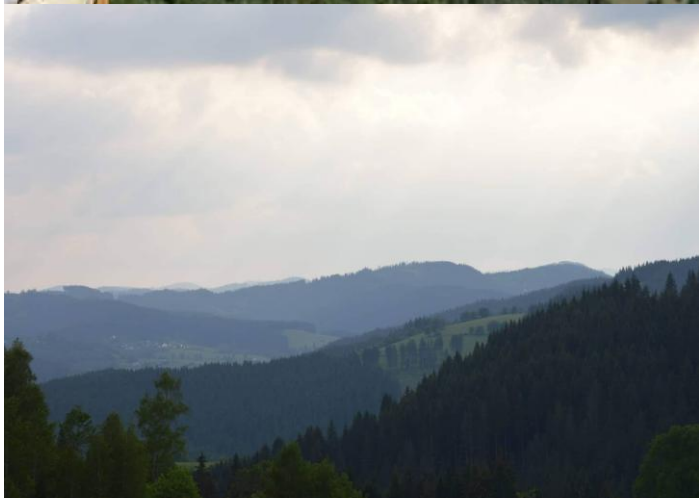
Kukučka lúčna

Ploník

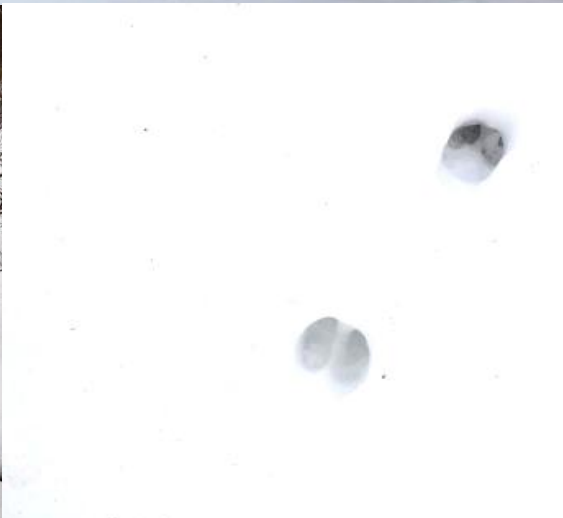
Lokality: Škorov vrch, Rozhledňa Čajka

Valika Staníková, 6.A

Lokality: Predmier a okolie

Peter Janetka, Ján Kapusniak, 6·B

Literatúra, zdroje:

Saniga, M. 2014. Pestovanie lesa, Zvolen: Vydavateľstvo TU vo Zvolene, 2014. 327 s., ISBN 978-80228-2102-5

Bruchárik, R. a kol., 2016. NLC vo Zvolene, 290 s., ISBN 978-80-8093-226-8

Internetové zdroje:

<http://www.forestportal.sk/lesne-hospodarstvo/informacie-o-lesoch/zakladne-informacie-o-lesoch/Pages/historia-lesnictva.aspx>

<http://www.forestportal.sk/lesne-hospodarstvo/odborne-vzdelavanie/Documents/TUOL.pdf>

<https://www.regionkysuce.sk/sk/>

<http://chkokysuce.sopsr.sk/>

<https://www.odpady-portal.sk/Dokument/102883/nova-aplikacia-pomaha-slovakom-triedit-odpad.aspx>

foto: T.Krajča, Fotolia (triedený odpad), Ekotím, Mgr. Michaela Sabelová